

Notitie Wet Natuurbescherming Herinrichting Wateringskant 1 te Lutjewinkel

Bureau Aandacht Natuur, Merijn Volkers
03-03-2020 te Hippolytushoef

Inleiding

In verband met de verbouwing van de bestaande boerderij(en) aan de Wateringskant 1 te Lutjewinkel zullen aanwezige opstallen (op termijn) worden gesloopt en de twee stolpboerderijen worden verbouwd tot woning. Ten behoeve van de herinrichting zijn reeds werkzaamheden verricht, maar betreffende herinrichting dient met terugwerkende kracht te worden getoetst aan de Wet Natuurbescherming. Hiervoor is op de locatie een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is.

Naast het raadplegen van bronnen, is door Merijn Volkers van Bureau Aandacht Natuur een veldbezoek gebracht aan de projectlocatie. De locatie is overdag bezocht en is bedoeld om inzicht te krijgen in het voorkomen of mogelijk voorkomen van binnen de Wet Natuurbescherming beschermde planten- en diersoorten.

Figuur 1. Oude situatie aan de Wateringskant 1 te Lutjewinkel (Google Earth – Street View)

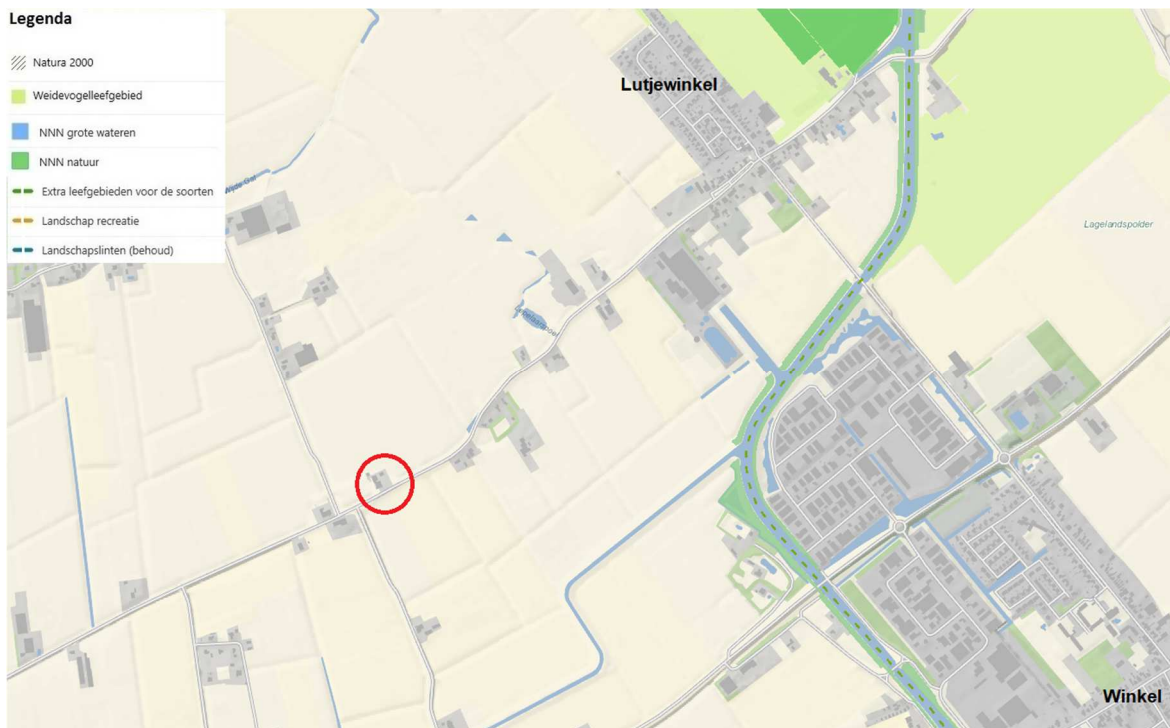

Plangebied

De projectlocatie is gelegen aan de Wateringskant 1 in de Moerbekerpolder ten westen van Lutjewinkel, en betreft een (voormalig) boerenerf met twee stolpboerderijen en twee (vervallen) opstallen. Aan de achterzijde van het erf bevindt zich een oude boomgaard met schapenweide. Het erf bestaat voornamelijk uit gras (voormalige schapenweides) en een betonverharding. De aanwezigheid van in plastic gewikkelde hooibalen hebben nog betrekking op het agrarische gebruik van de stolpen.

De stolpen op het erf zijn voorzien van een pannendak en bevatten een halfsteens muur. Bij de boerderij aan de straatzijde is de aanbouw met plat dak verwijderd en wordt een opbouw gerealiseerd. Verder zijn verschillende raam- en deurkozijnen aangebracht en zijn delen van het dak voorzien van glazen panelen. Beide schuren op het erf zijn grotendeels vervallen. Ook deze schuurtjes bestonden uit een halfsteensmuur en een pannendak. Slecht sop één schuur is een groot deel van het pannendak nog aanwezig.

Voor de herinrichting van het erf, zullen beide boerderijen op het erf worden verbouwd tot woonhuis. De beide opstallen op het erf zullen op termijn worden gesloopt. In verband met het beoogde plan heeft een ecologische inspectie plaatsgevonden. De inspectie heeft zich hoofdzakelijk gericht op het onderdeel soortbescherming binnen de Wet Natuurbescherming. Met de beoogde werkzaamheden vinden plaats op een bestaand erf, waarmee er geen sprake is van een beschermde houtopstanden zoals bedoeld in de Wet Natuurbescherming. Verder is de projectlocatie niet gelegen in een Natura 2000 gebied of gebieden aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN), een natuurverbinding of een weidevogelleefgebied, zie figuur 2. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied betreft het Zwanenwater & Pettemerduinen en ligt op een minimale afstand van circa 12,5 kilometer van de projectlocatie. Gezien de ruime afstand tussen Natura 2000 gebieden en het plangebied, wordt niet verwacht dat er externe negatieve effecten zoals stikstofdepositie zijn te verwachten van de voorgenomen herinrichting en uitbreiding van het aantal huishoudens.

Figuur 2. Foto van de te bebouwen locatie

Soortbescherming

Voor bovengenoemde projectlocatie heeft een verkennend veldonderzoek plaatsgevonden. Aan de hand hiervan kan per soortgroep het volgende worden geconcludeerd:

Flora

Op de projectlocatie zijn geen vegetatietypen waargenomen waarbij verwacht wordt dat beschermde plantensoorten voorkomen. Rondom de boerderijen is het plangebied grotendeels verhard met beton en zijn voornamelijk weides en grasstroken aanwezig. Ook aan de muren van de bebouwing zijn geen (beschermde) muurplanten aangetroffen.

Aan de hand van huidige verspreidingsgegevens (*FLORON/NDFF, 2017*), zijn binnen het betreffende uurhok tevens geen waarnemingen bekend van beschermde flora. Van het aantasten of verwijderen van beschermde flora door toedoen van de werkzaamheden is dan ook geen sprake.

Vogels

In de directe omgeving van het plangebied zijn enkele algemene vogelsoorten als koolmees, merel, winterkoning en kauw waargenomen. Op de locatie zijn echter geen aanwijzingen gevonden die wijzen op de aanwezigheid van vogelsoorten met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats. Gezien de grote van de pannendaken, is het mogelijk dat soorten als huismus en gierzwaluw onder het dak hebben gebroed. Het pannendak is reeds voorzien van dakfolie en nieuwe panlatten, waardoor er geen sporen van nesten (huismus) zijn waargenomen. Met de vernieuwing van het dak zijn veelal de oude dakpannen (zwarte oud-hollandse pan), na reiniging, teruggelegd. Alleen aan de voorzijde van boerderij aan de straatzijde is voorzien van een geglazuurde pan.

Tevens kunnen op voormalige boerenerven jaarrond beschermde vogelsoorten als kerkuil of steenuil worden verwacht. De stolpen (en het dak) zijn met de verbouwing reeds goed afgesloten, waardoor dergelijke soorten niet worden verwacht in de stolpboerderijen. De schuren en opstallen zijn van binnen onderzocht. Hierbij zijn er geen sporen (braakballen, uitwerpselen of mogelijk nestlocaties) aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van kerkuil of steenuil. Ook in de boomgaard op het erf zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van kerkuil of steenuil. Ook mogelijke verblijfplaatsen van jaarrond beschermde soorten zoals sperwer, havik of buizerd zijn niet waargenomen in bomen op en rond het erf.

Figuur 3. Beide daken van de stolp zijn voorzien van folie en nieuwe panlatten

Zoogdieren

Verwacht wordt dat de projectlocatie het leefgebied vormt voor een aantal algemeen voorkomende beschermde zoogdieren zoals veldmuis, huisspitsmuis, egel en haas. Binnen de Wet Natuurbescherming geldt voor deze soorten een vrijstelling in het kader van de ruimtelijke ordening of bestendig beheer. Uiteraard blijft ook voor deze soorten de algemene zorgplicht zoals bedoeld in de Wet Natuurbescherming van toepassing.

Met betrekking tot de zwaardere beschermde soorten is het mogelijk dat vleermuizen en kleine marterachtigen als hermelijn, wezel of bunzing voorkomen in de omgeving van de projectlocatie. Voor deze soorten geldt de bovengenoemde vrijstelling niet. Gezien de vordering van de verbouwing, wordt niet verwacht dat de stolpboerderijen zelf een onderdeel uitmaken van het leefgebied van kleine marterachtigen. Echter is door de aanwezigheid van (ingestorte) opstallen en stapels met stenen, dakpannen en ander bouw materiaal, niet uit te sluiten dat een soort als wezel of hermelijn op het erf voorkomt. In en rond de woning zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van kleine marterachtigen of een eventuele verblijfplaats.

Verder kan worden verwacht dat het projectgebied en de omgeving gebruikt wordt door vleermuizen. Gezien de geïsoleerde ligging van het erf in de Moerbeker Polder, wordt echter niet verwacht dat de projectlocatie een belangrijk onderdeel zal uitmaken van het leefgebied van vleermuizen. Daarentegen is het mogelijk dat de pannendaken op beide stolpboerderijen een verblijfplaats vorm(d)en voor vleermuizen als gewone dwergvleermuis of laatvlieger. Aangezien het dak reeds is vernieuwd en voorzien is van dakfolie onder de dakpannen, is de nok van de boerderij niet meer bereikbaar. Of de pannendaken een vleermuisverblijfplaats vormen kan, gezien de vordering van de verbouwing, niet meer worden vastgesteld. Daar de muren van oorsprong bestaan uit een halfsteens constructie, vormen deze geen (potentieel) geschikte verblijfplaats voor vleermuizen.

Verder zijn de betreffende schuren dusdanig vervallen dat deze niet (meer) kunnen fungeren als verblijfplaats voor vleermuizen. Beide daken zijn dusdanig open of ingestort dat er geen tochtvrije ruimten aanwezig zijn met een constante luchtvochtigheid/temperatuurgradiënt.

Figuur 4. Huidige situatie van de schuren op het erf

Amfibieën

Naast de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën, is het voorkomen van de strikt beschermde soort rugstreeppad bekend uit de uurhok gegevens waarbinnen de planlocatie valt (*Creemers & van Delft, 2009 en telmee.nl*). Geschikt leefgebied voor rugstreeppad, zoals voortplantingswateren (ondiepe sloten of plassen) ontbreken binnen het plangebied. Tevens ontbreken open zanderige terreintypen waar de soort zich gedurende dag of voor de

overwintering kan ingraven. Met betrekking tot de beoogde plannen wordt dan ook niet verwacht dat leefgebied of exemplaren van rugstreeppad worden verstoord of zullen verdwijnen.

Overige beschermde soorten

Overige beschermde soorten (reptielen, dagvlinders, libellen, kevers en andere ongewervelde) worden tevens op grond van de huidige verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren niet verwacht binnen of in de omgeving van het projectgebied.

Conclusies en advies soortbescherming

Met betrekking tot de aanwezige flora zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen binnen het plangebied. Gezien de aanwezige terreintypen, wordt niet verwacht dat beschermde plantensoorten aanwezig zijn binnen het plangebied. Een ontheffingsaanvraag of nader onderzoek naar beschermde plantensoorten in het kader van de Wet Natuurbescherming is dan ook niet aan de orde.

Voor alle beschermde inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet Natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. In de praktijk betekent dit dat storende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen¹ uitgevoerd mogen worden.

Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. Nestlocaties van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw worden gezien als een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats. Voor de versterking van deze verblijfplaatsen en belangrijk leef- of foerageergebied is ook buiten het broedseizoen een ontheffing noodzakelijk. Mogelijke nestlocaties van vogelsoorten met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats of sporen die wijzen op hun aanwezigheid, zijn niet waargenomen op of rond de projectlocatie. Met verdere ontwikkeling van het projectgebied wordt niet verwacht dat nesten of het leefgebied van vogelsoorten met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats worden verstoord. Op dit moment is een nader onderzoek of een ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming ten aanzien van jaarrond beschermde vogelsoorten niet aan de orde. Of vogelsoorten met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats reeds zijn verstoord door de uitgevoerde werkzaamheden, kan niet (meer) worden vastgesteld.

Met uitzondering van vleermuizen en kleine marterachtigen worden uitsluitend algemeen voorkomende beschermde zoogdiersoorten verwacht binnen de planlocatie. Voor de algemene soorten geldt een vrijstelling bij een ruimtelijke ingreep en/of bestendig beheer. Echter geldt hierbij ten alle tijde de algemene zorgplicht.

In en aan de boerderijen ontbreken verder elementen die een verblijfplaats kunnen vormen voor kleine marterachtigen. Echter is door de aanwezigheid van bouwmaterialen, hooibalen, puin en vervallen opstallen op het erf geschikt leefgebied ontstaan voor een soort als wezel of hermelijn. In verband met de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen van wezel of hermelijn in de te slopen opstallen, is een nader onderzoek naar genoemde kleine marterachtigen op het erf noodzakelijk.

Gezien de situering van de projectlocatie en de aanwezige terreintypen, kan worden verwacht dat het projectgebied van (beperkt) belang zal zijn voor vleermuizen. Door de aanwezigheid van

¹ In het kader van de Wet Natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Doorgaans gaat het hierbij om de periode van 15 maart t/m 15 juli.

halfsteens muren en vernieuwde pannendaken, vormen de te verbouwen stopboerderijen in beperkte mate nog een potentieel geschikte vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Daarbij zijn de werkzaamheden aan het dak grotendeels voltooid, waardoor eventuele verstoring van onder dakpannen aanwezige vleermuizen niet meer aan de orde is. Met betrekking tot de sloop van de opstallen wordt eveneens niet verwacht dat verblijfplaatsen van vleermuizen worden verwijderd. Voor de voorgestane herinrichting is in dit stadium van de verbouwing geen aanvullend onderzoek naar vleermuizen of een ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming (meer) noodzakelijk. Of vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen reeds zijn verstoord door de uitgevoerde werkzaamheden, kan echter niet (meer) worden vastgesteld.

Met betrekking tot amfibieën zijn enkele algemeen voorkomende beschermde soorten te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij een ruimtelijke ingreep of bestendig beheer. Echter geldt voor deze soorten te allen tijde de zorgplicht zoals bedoeld in de Wet Natuurbescherming. Gezien de voorgenomen plannen en het ontbreken van voortplantingswater, wordt niet verwacht dat de werkzaamheden een effect zullen hebben op de (lokale) populatie van algemeen voorkomende amfibieën.

Verder is aan de hand recente verspreidingsgegevens bekend dat de beschermde rugstreeppad voorkomt in de omgeving van de projectlocatie. In de huidige situatie ontbreekt geschikt leefgebied voor deze soort, waarmee een nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag met betrekking tot rugstreeppad in het kader van de voorgenomen plannen niet noodzakelijk is.

Met uitzondering van enkele algemeen voorkomende soorten, waarvoor binnen de Wet Natuurbescherming een vrijstelling geldt m.b.t. ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer, wordt niet verwacht dat andere beschermde soorten voorkomen op de betreffende locatie. Nader onderzoek of de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming met betrekking tot overige beschermde soorten is dan ook niet noodzakelijk. Echter kunnen veranderingen in de situatie binnen het plangebied of in de planvorming altijd leiden tot andere inzichten en daarmee tot wijziging van deze conclusies. Mogelijk kunnen gedurende het planproces of de werkzaamheden zich nieuwe soorten gaan vestigen. Bij constatering van een beschermde soort tijdens de voorgenomen activiteiten blijft het alsnog noodzaak om ontheffing aan te vragen voor deze soort(en).

Tot slot

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat aanvullend onderzoek naar kleine marterachtigen noodzakelijk is, ten behoeve van de sloop van de opstallen en herinrichting van het erf. Daarbij was het mogelijk dat beide stolpen voor de start van de verbouwing een vaste rust- en verblijfplaats vormden voor vleermuizen en jaarrond beschermde vogelsoorten zoals kerkuil, steenuil, huismus en/of gierzwaluw. Of vaste rust- en verblijfplaatsen van genoemde soorten zijn verstoord door de uitgevoerde werkzaamheden, kan echter niet (meer) worden vastgesteld.

Het plan is op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de gebiedsbescherming, zoals vastgelegd in de Provinciale Omgevingsverordening. Van negatieve effecten op beschermde natuurgebieden is geen sprake. Gezien de ligging van dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden op een minimale afstand van 12,5 kilometer, worden ook externe effecten als een stikstofdepositie door het planvoornemen niet verwacht.